

Socio-Demografisch Profiel

ESSEN

NIS-code	11016
Clustercode	V4b
Socio-economische cluster	Woongemeenten met toenemend aantal jongeren
Arrondissement	Arrondissement Antwerpen
Provincie	Antwerpen
Gewest	Vlaanderen

Inhoud

Woord vooraf

1. Demografische indicatoren - vergrijzing van de bevolking
2. Bevolkingsvooruitzichten
3. Socio-economische indicatoren van de vergrijzing
4. Residentiële ouderenzorg en dienstverlening aan ouderen

Bijlage

- Samenstelling van de sociaaleconomische cluster

Woord vooraf

Mevrouw, Mijnheer,

De geleidelijke veroudering van de bevolking is een fundamentele trend die een verregaande impact zal hebben op de structuur en de werking van onze samenleving de komende decennia. Het thema van de vergrijzing treedt meer en meer op de voorgrond in grote budgettaire, economische of sociale beleidsplannen, in onderzoeks- wetenschappen, in de media en in de commerciële strategie van de bedrijven.

Het thema maakt voortaan integraal deel uit van alle toekomstgerichte reflecties en dit op elk niveau.

De vergrijzingstendens is belangrijk voor de openbare besturen. Al in 2005 gaf de OESO een economische doorlichting van België volgende titel mee: “De voornaamste uitdaging voor de openbare besturen: zich voorbereiden op de demografische veroudering”.

Als overheidsniveau dat het dichtst bij de burger opereert, staan de gemeenten en de OCMW's op de eerste lijn om met hun aanbod aan openbare diensten de maatschappelijke implicaties van de vergrijzing op te vangen. Van het uitwerken van een beleid om het sociale weefsel te versterken tot de problematiek van de huisvesting en de mobiliteit, de lokale overheden zullen een prominente rol vervullen in het vormgeven van een “publiek” antwoord op de maatschappelijke vraagstukken die een verouderende bevolking met zich meebrengt.

Naast vergrijzing van de bevolking kennen sommige grote steden, ook een sterke demografische groei die nieuwe plaatsen voor kinderopvang nodig maakt en uitbreiding van scholen.

Dit is inderdaad een gigantische uitdaging. Hoe de implicaties van de demografische evolutie voor de gemeente en het OCMW opvangen in al hun facetten en een omvattend lokaal beleid uittekenen voor de komende legislaturen? Hoe een gedifferentieerde –en wellicht uitgebreide– dienstverlening aan de bevolking uitwerken zonder het financiële evenwicht te verstoren dat noodzakelijk is voor een goed publiek beheer en dit in een moeilijke budgettaire context ?

Met de ambitie om de demografische en sociale problematiek binnen uw gemeente in kaart te brengen, vindt u in dit Socio-Demografisch Profiel een reeks statistieken, van bevolkingsstructuur en -vooruitzichten tot het aanbod van diensten aan ouderen, over de activiteitsgraad van de bevolking, de inkomens en de vastgoeddynamiek. De positionering van uw gemeente ten opzichte van relevante gemiddelde waarden versterkt het vernieuwende karakter van deze analyse.

Met dit Socio-Demografisch Profiel verlaat Belfius het terrein van de strikt financiële analyses. Gezien de uitdaging van de vergrijzing en de invloed van deze trend op de toekomstige financiën van uw bestuur, leek het ons echter bijzonder opportuun om in deze analyse te investeren en u een referentiekader aan te bieden voor de verfijning van uw beleid rond ouderen.

Deze analyse is uniek in België. Zij illustreert onze wil om de dienstverlening aan de lokale overheden een centrale plaats te blijven toebedelen in de activiteit van Belfius Bank. Zij getuigt ook van ons engagement om, ook in de toekomst, uw bevoorrechte financiële partner te blijven.

Dirk Gyselinck
Lid van het Directiecomité van Belfius Bank

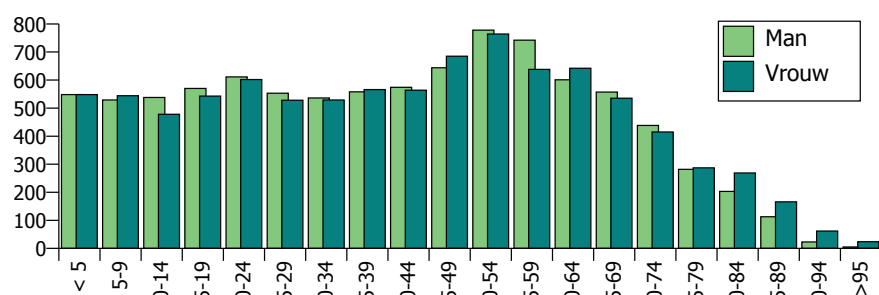
1. Demografische indicatoren - vergrijzing van de bevolking *

1.1. Demografische structuur

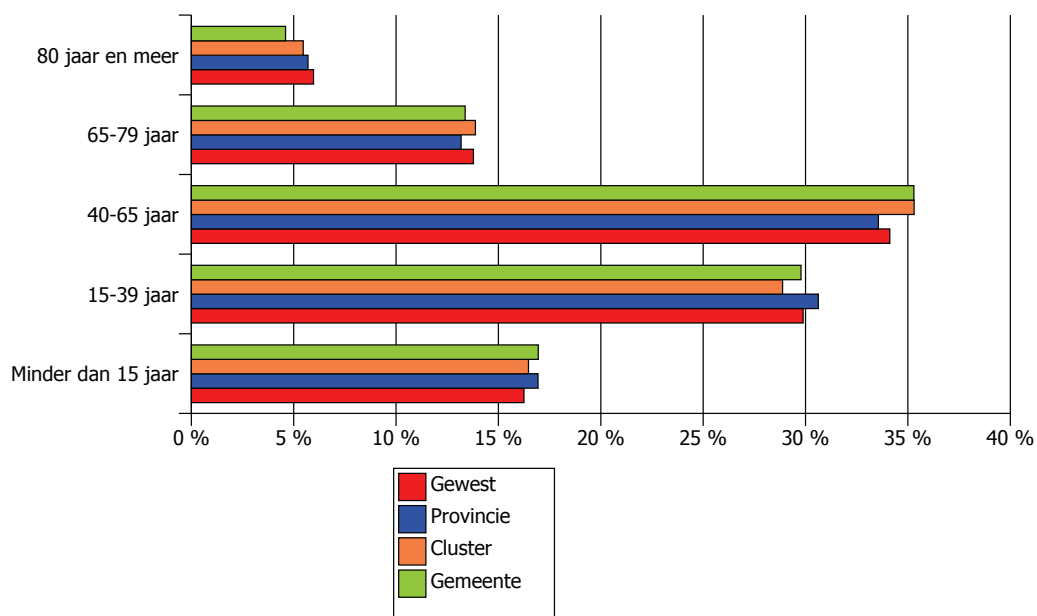
Bevolking 2017

ESSEN	Man	%	Vrouw	%	Totaal	in %
Minder dan 15 jaar	1.615	50,7 %	1.570	49,3 %	3.185	16,9 %
15-39 jaar	2.828	50,5 %	2.768	49,5 %	5.596	29,8 %
40-65 jaar	3.339	50,3 %	3.293	49,7 %	6.632	35,3 %
65-79 jaar	1.277	50,8 %	1.237	49,2 %	2.514	13,4 %
80 jaar en meer	344	39,8 %	521	60,2 %	865	4,6 %
Totaal	9.403	50,0 %	9.389	50,0 %	18.792	100,0 %

Aantal inwoners

Structuur per leeftijdsgroep - Vergelijking : bevolking 2017

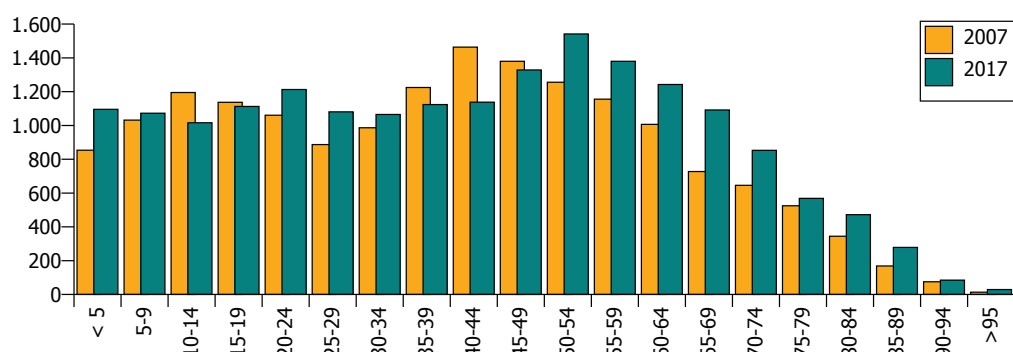
* Bron : FOD Economie (statbel.fgov.be/nl/statistieken) - ADSEI (www4.vlaanderen.be)

1.2. Demografische evolutie : 2007-2017

Evolutie van de totale bevolking

ESSEN	2007	2017	Evolutie	in %
Minder dan 15 jaar	3.081	3.185	104	3,4 %
15-39 jaar	5.297	5.596	299	5,6 %
40-65 jaar	6.263	6.632	369	5,9 %
65-79 jaar	1.899	2.514	615	32,4 %
80 jaar en meer	603	865	262	43,4 %
Totaal	17.143	18.792	1.649	9,6 %

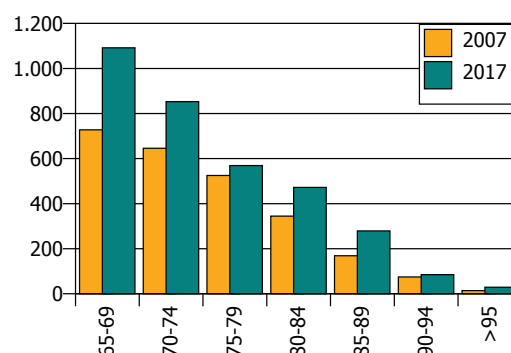
Aantal inwoners

Evolutie van de bevolking ouder dan 65 jaar

ESSEN

	2007	2017	Evolutie	in %
65-69	728	1.092	364	50,0 %
70-74	646	853	207	32,0 %
75-79	525	569	44	8,4 %
80-84	345	472	127	36,8 %
85-89	169	279	110	65,1 %
90-94	75	85	10	13,3 %
>95	14	29	15	107,1 %
Totaal > 65 jaar	2.502	3.379	877	35,1 %

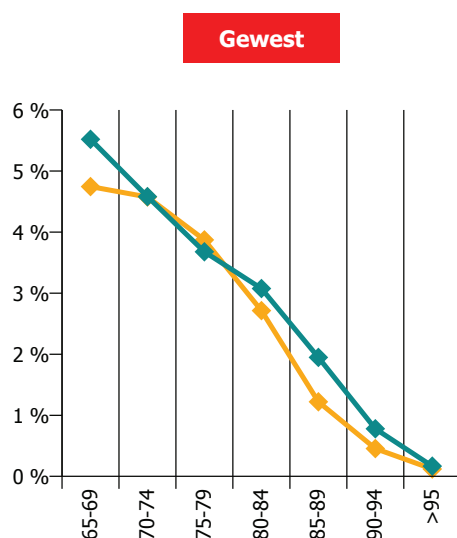
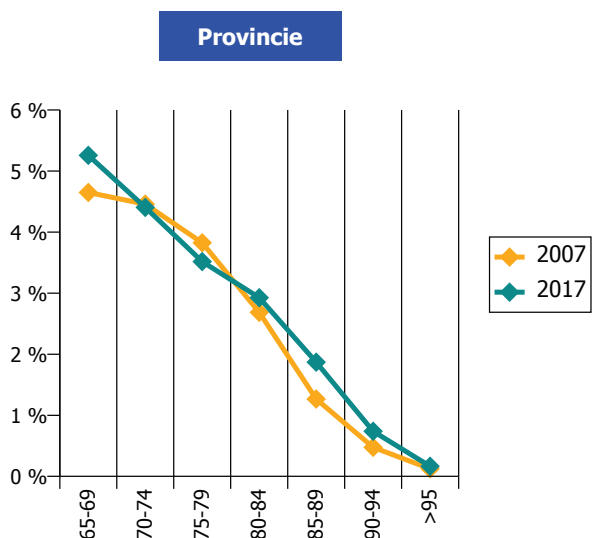
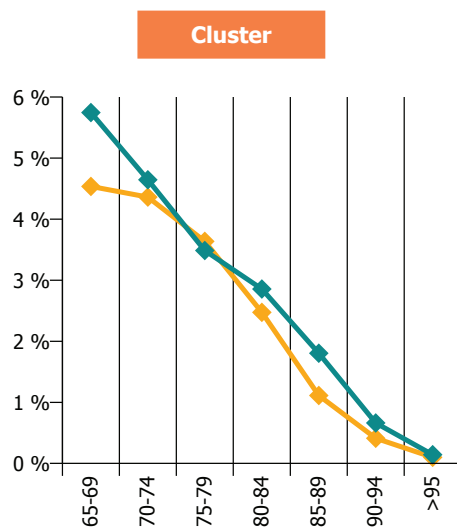
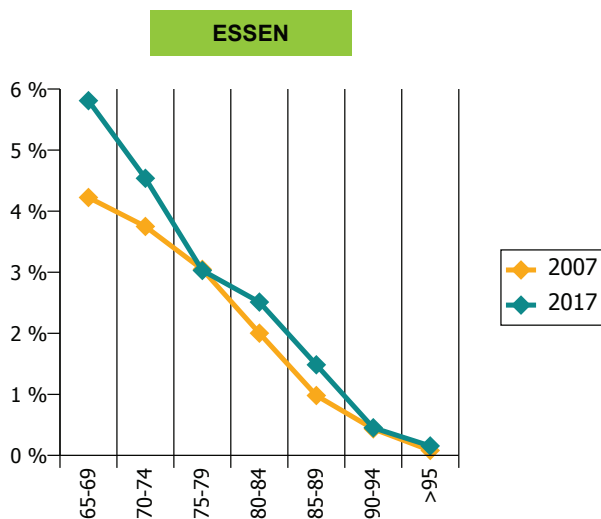
Vergrijzing van de bevolking : een fundamentele verschuiving

België bevindt zich, net als de meeste ontwikkelde landen, volop in een demografische overgangsfase waarbij een afgezwakt vruchtbaarheidscijfer gecombineerd wordt met een aanzienlijke toename van de levensverwachting. De nieuwe bevolkingsprognoses van het Federaal Planbureau tonen aan dat de totale Belgische bevolking tussen 2007 en 2060 nog toeneemt van 10,6 miljoen personen tot 12,6 miljoen (+ 19,6 %), maar ook dat er zich een concentratieverschuiving van de bevolking voordoet naar de oudere leeftijdscategorieën (met een aandeel van 26,3 % voor 65 jaar en ouder).

Evolutie van de bevolking ouder dan 65 jaar - vergelijking

In % van de totale bevolking

	ESSEN		Cluster		Provincie		Gewest	
	2007	2017	2007	2017	2007	2017	2007	2017
65-69	4,2 %	5,8 %	4,5 %	5,7 %	4,6 %	5,3 %	4,7 %	5,5 %
70-74	3,7 %	4,5 %	4,4 %	4,6 %	4,5 %	4,4 %	4,6 %	4,6 %
75-79	3,0 %	3,0 %	3,6 %	3,5 %	3,8 %	3,5 %	3,9 %	3,7 %
80-84	2,0 %	2,5 %	2,5 %	2,9 %	2,7 %	2,9 %	2,7 %	3,1 %
85-89	1,0 %	1,5 %	1,1 %	1,8 %	1,3 %	1,9 %	1,2 %	1,9 %
90-94	0,4 %	0,5 %	0,4 %	0,7 %	0,5 %	0,7 %	0,5 %	0,8 %
>95	0,1 %	0,2 %	0,1 %	0,1 %	0,1 %	0,2 %	0,1 %	0,2 %
Bev. > 65	14,5 %	18,0 %	16,6 %	19,3 %	17,5 %	18,9 %	17,7 %	19,8 %

* Bron : FOD Economie (statbel.fgov.be/nl/statistieken) - ADSEI (www4.vlaanderen.be)

Evolutie van de demografische indicatoren : 2007-2017

Veroudering	ESSEN	Cluster	Provincie	Gewest
2007	81,2 %	101,7 %	106,8 %	109,6 %
2017	106,1 %	117,5 %	111,5 %	121,6 %
Verschil 2007-2017	24,9 %	15,7 %	4,7 %	12,0 %

Afhankelijkheid				
2007	48,3 %	49,6 %	51,7 %	51,6 %
2017	53,7 %	55,8 %	55,8 %	56,3 %
Verschil 2007-2017	5,4 %	6,2 %	4,1 %	4,6 %

Afhankel. ouderen				
2007	21,6 %	25,0 %	26,7 %	27,0 %
2017	27,6 %	30,1 %	29,4 %	30,9 %
Verschil 2007-2017	6,0 %	5,1 %	2,7 %	3,9 %

Veroud. pot. actieven				
2007	118,2 %	114,0 %	108,3 %	110,0 %
2017	118,5 %	122,2 %	109,6 %	114,2 %
Verschil 2007-2017	0,3 %	8,2 %	1,3 %	4,2 %

Intensiteit veroudering				
2007	24,1 %	24,6 %	26,0 %	25,5 %
2017	25,6 %	28,3 %	30,2 %	30,2 %
Verschil 2007-2017	1,5 %	3,6 %	4,2 %	4,8 %

Belangrijkste indicatoren van de demografische structuur : definities

Verouderingscoëfficiënt	Als maatstaf van de veroudering beschouwt men de verhouding van het aantal ouderen (de leeftijdsgroep 65 jaar en meer) tot het aantal jongeren (leeftijdsgroep 0-15 jaar). Deze verhouding wordt uitgedrukt in procent.
Afhankelijkheidscoëfficiënt	Als maatstaf van de afhankelijkheid van de bevolking beschouwt men de verhouding van de bevolking in de leeftijdscategorieën die de grootste afhankelijkheid vertonen (de leeftijdsgroepen 0-15 jaar en de leeftijdsgroep 65 jaar en meer) tot de bevolking in de leeftijdscategorieën die meestal een beroepsactiviteit uitoefenen (de leeftijdsgroep 15-64 jaar).
Afhankelijkheid van de ouderen	Als maatstaf van de afhankelijkheid van ouderen beschouwt men de verhouding van de bevolking in de leeftijdscategorieën 65 jaar en meer tot de bevolking in de leeftijdscategorieën die meestal een beroepsactiviteit uitoefenen (de leeftijdsgroep 15-64 jaar).
Veroudering van de potentieel actieven	Bij de potentieel actieven zijn er twee leeftijdsgroepen van 25 jaar, de verhouding van de leeftijdsgroep 40-64 jaar tot de leeftijdsgroep 15-39 jaar vormt een maatstaf voor de veroudering van de potentieel actieven. Volstaat de groep potentieel jongere actieven om de potentieel oudere actieven te vervangen (arbeidsmarkt)?
Intensiteit van de veroudering	Deze maatstaf is gelijk aan de verhouding van de bevolking in de leeftijdsgroep 80 jaar en meer tot deze van de leeftijdsgroep 65 jaar en meer, uitgedrukt in procent.

Demografische evolutie - Samenstellende elementen *

Demografische evolutie op gemeentelijk vlak

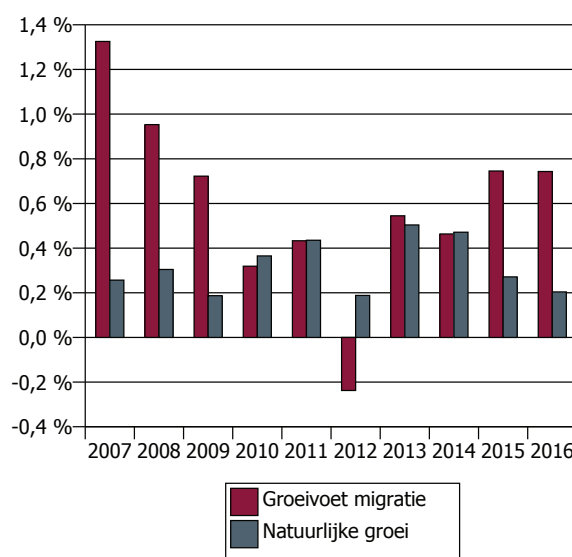
Demografische analyses gebeuren vaak op nationaal of regionaal vlak, maar zijn ook in lokaal opzicht van groot belang. De gemeente is immers de ruimtelijke eenheid waar demografische verschillen maximaal tot uiting komen en de evolutie tijdens een bepaalde periode sterk kan fluctueren.

De bevolkingsevolutie bestaat voor een deel uit natuurlijke groei (het verschil tussen het aantal geboorten en sterftes) maar voor een belangrijker deel uit migratie-effecten (het verschil tussen immigratie en emigratie). De intensiteit van de migratie varieert daarenboven met de leeftijd, aangezien de keuze van een woonplaats vaak verband houdt met de levensfase waarin men zich bevindt.

Gemeente : **ESSEN**

Jaar	Bevolking op 1/1	Natuurlij. Saldo	Migratie-saldo	Groei van de bevolking
2007	17.143	44	229	273
2008	17.416	53	167	220
2009	17.636	33	128	161
2010	17.797	65	57	122
2011	17.919	78	78	156
2012	18.075	34	-43	-9
2013	18.066	91	99	190
2014	18.256	86	85	171
2015	18.427	50	138	188
2016	18.615	38	139	177
2007-2016		572	1.077	1.649

in % van de totale bevolking

Voor de meerderheid van de gemeenten (80%) wordt de bevolkingsevolutie sterker beïnvloed door migratie dan door het natuurlijke verloop. De zeer landelijke gemeenten en de grote agglomeraties vertonen meestal een negatieve demografische evolutie (met uitzondering van de Brusselse gemeenten, waar men een sterke internationale immigratie vaststelt). De randgemeenten, de grensgemeenten en de toeristische gemeenten daarentegen (vooral onder invloed van de inwijking van ouderen), kennen een positieve demografische evolutie.

Vergelijking van de evolutie (groeivoet 2007-2016 in % van de bevolking)

2007-2016	Natuurlijk saldo	Migratie-saldo	Totale groeivoet
ESSEN	3,2 %	6,0 %	9,2 %
Cluster	1,4 %	5,0 %	6,5 %
Provincie	2,3 %	5,4 %	7,7 %
Gewest	1,4 %	5,0 %	6,3 %

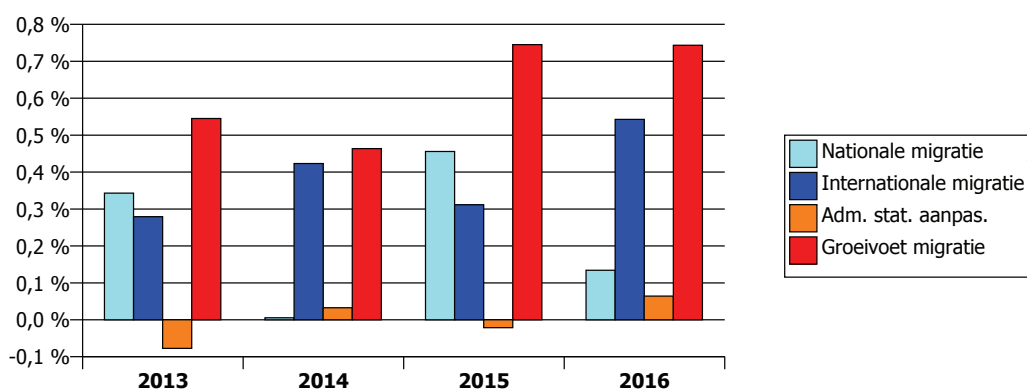
* Bron : berekeningen op basis van statistieken van FOD Economie (statbel.fgov.be/nl/statistieken)

Evolutie van de migratiecomponenten

ESSEN

	Internationale immigratie	Internationale emigratie	Migratiesaldo (internationaal)	Migratiesaldo (nationaal)	Administratieve en statistische aanpassingen	Totale migratiesaldo
2013	240	189	51	62	-14	99
2014	306	228	78	1	6	85
2015	245	187	58	84	-4	138
2016	328	226	102	25	12	139
Totaal	1.119	830	289	172	0	461

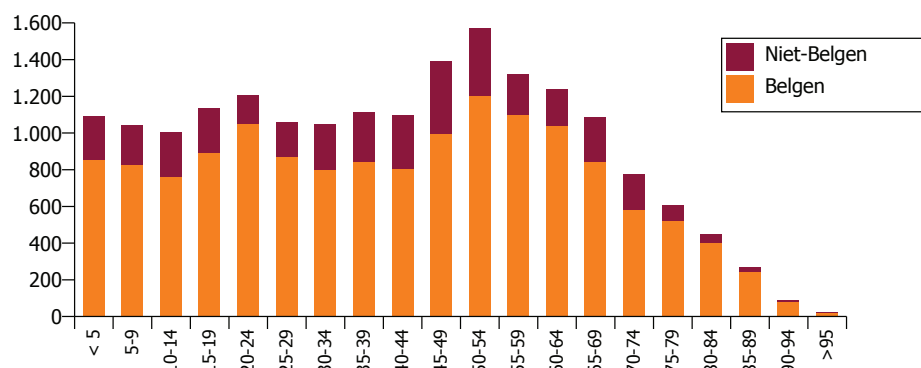
Evolutie van de migratiecomponenten (in % van de bevolking)

Aandeel Belgische en buitenlandse bevolking

% Buitenl. bevolking	ESSEN	Cluster	Provincie	Gewest
2006	17,31 %	3,80 %	6,83 %	5,15 %
2016	20,74 %	5,53 %	10,81 %	8,07 %
Vershil 2006-2016	3,43 %	1,73 %	3,97 %	2,92 %

Belgische en buitenlandse bevolking per leeftijdsklasse 2016

* Bron : berekeningen op basis van statistieken van FOD Economie (statbel.fgov.be/nl/statistieken)

Andere indicatoren m.b.t. de demografische evolutie en structuur

De natuurlijke bevolkingsevolutie wordt op haar beurt bepaald door de geboorte- en sterftegraad, zijnde het aantal geboorte- en sterftegevallen ten opzichte van de totale bevolking in een bepaald jaar. De structuur van de bevolking volgens leeftijd is hierin uiteraard een bepalende factor.

De masculiniteitsverhouding (de verhouding man/vrouw) die berekend wordt door het aantal mannen te delen door het aantal vrouwen, evolueert eveneens volgens de leeftijd: deze verhouding ligt boven 100% voor de jongste leeftijdsgroepen en lager dan 100% voor de oudere leeftijdsgroepen. De verklaring hiervoor is dat er meer geboorten van jongens zijn en dat vrouwen een hogere levensverwachting hebben.

Beide fenomenen zorgen ervoor dat de verhouding man/vrouw voor de totale bevolking in de buurt van 100% ligt. Door de vergrijzing van de bevolking en het grotere aantal vrouwen in de hoogste leeftijdsgroepen, neigt deze ratio naar waarden onder 100%.

Geboortegraad	ESSEN	Cluster	Provincie	Gewest
2007	0,93 %	1,07 %	1,14 %	1,07 %
2016	1,04 %	0,93 %	1,11 %	1,02 %
Gemidd. 2007-2016	1,10 %	1,05 %	1,17 %	1,08 %

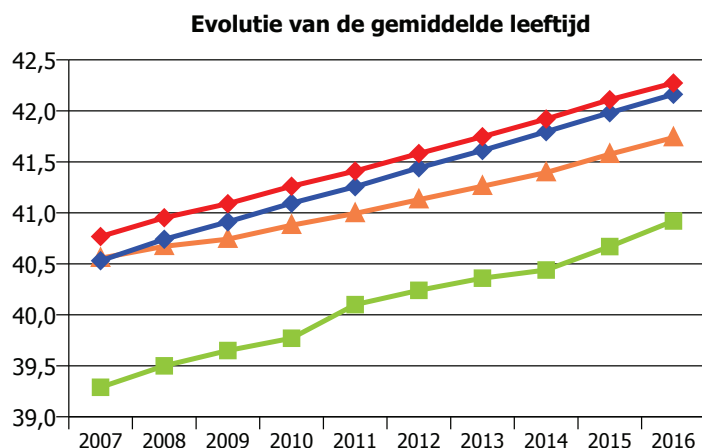
Sterftegraad	ESSEN	Cluster	Provincie	Gewest
2007	0,67 %	0,87 %	0,92 %	0,91 %
2016	0,84 %	0,92 %	0,93 %	0,94 %
Gemidd. 2007-2016	0,79 %	0,90 %	0,94 %	0,94 %

Masculiniteit	ESSEN	Cluster	Provincie	Gewest
2007	99,24 %	97,68 %	97,01 %	96,73 %
2016	98,93 %	97,51 %	97,47 %	96,94 %
Evolutie 2007-2016	-0,31 %	-0,18 %	0,46 %	0,21 %

Gemiddelde leeftijd

Rekenkundig gemiddelde, berekend op basis van de bevolkingsstructuur per leeftijdsgroep.

Gemiddelde leeftijd	ESSEN	Cluster	Provincie	Gewest
2007	39,3	40,6	40,5	40,8
2016	40,9	41,7	42,2	42,3
Evolutie 2006-2015	4,1 %	2,9 %	4,0 %	3,7 %

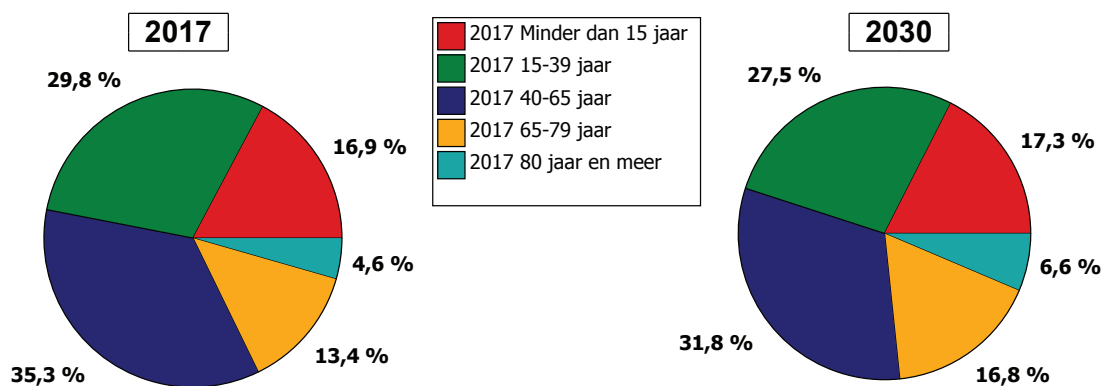
* Bron : berekeningen op basis van statistieken van FOD Economie (statbel.fgov.be/nl/statistieken)

2. Bevolkingsvooruitzichten

Vooruitzichten op middellange termijn (2017-2030) op gemeentelijk niveau *

Evolutie van de totale bevolking

ESSEN	2017	2020	2025	2030	Vershil 2017-2030	Vershil in %
Minder dan 15 jaar	3.185	3.200	3.348	3.312	127	4,0 %
15-39 jaar	5.596	5.375	5.268	5.270	-326	-5,8 %
40-65 jaar	6.632	6.340	6.245	6.100	-532	-8,0 %
65-79 jaar	2.514	2.669	2.947	3.211	697	27,7 %
80 jaar en meer	865	914	1.043	1.271	406	46,9 %
Totale bevolking	18.792	18.498	18.851	19.163	371	2,0 %

Evolutie van de bevolking ouder dan 65 jaar

ESSEN	2017	2020	2025	2030	Vershil 2017-2030	Vershil in %
65-69	1.092	1.077	1.147	1.312	220	20,2 %
70-74	853	939	970	1.035	182	21,3 %
75-79	569	653	830	863	294	51,7 %
80-84	472	477	534	680	208	44,0 %
85-89	279	291	315	362	83	29,7 %
90-94	85	114	146	164	79	92,5 %
>95	29	32	47	65	36	124,8 %
Bevolking > 65 jaar	3.379	3.583	3.990	4.481	1.102	32,6 %

Bevolkingsprojecties 2015-2030 voor de 308 vlaamse gemeenten : Hypothesen

De bevolkingsprojecties zijn gebaseerd op de startpopulatie van 2014, opgedeeld naar leeftijd en geslacht, van elk van de 308 Vlaamse steden en gemeenten. Hierbij worden hypothesen gemaakt voor:

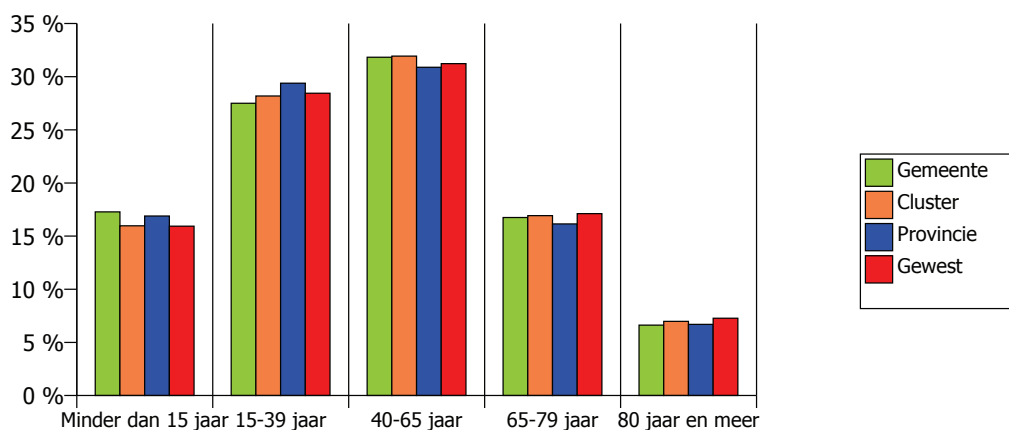
- 1) de levensverwachting van de bevolking, rekening houdend met de stelselmatige daling van de sterftekansen vastgesteld in het verleden;
- 2) de vruchtbaarheid, waarbij wordt ingeschat op welk tempo de komende generaties hun afstamming zullen opbouwen en op basis van het leeftijdsprofiel en vruchtbaarheid van deze generaties;
- 3) migratie-effecten, rekening houdend met de ruimtelijke differentiatie van migratiefenomenen.

In de tabellen hierboven zijn de data 2016 de waarnemingen op 1 januari 2016.

Publicatie over deze projecties: <http://www4.vlaanderen.be/dar/svr/afbeeldingennieuwtjes/demografie/bijlagen/2015-01-29-svr-stats2015-1-projecties.pdf>

Evolutie van de demografische indicatoren. Vergelijking

Structuur per leeftijdsgroep - in % van de bevolking in 2030

Veroudering	ESSEN	Cluster	Provincie	Gewest
2017	106,1 %	117,5 %	111,5 %	121,6 %
2020	112,0 %	122,9 %	113,8 %	126,8 %
2025	119,2 %	135,9 %	122,8 %	138,8 %
2030	135,3 %	149,6 %	135,3 %	153,1 %

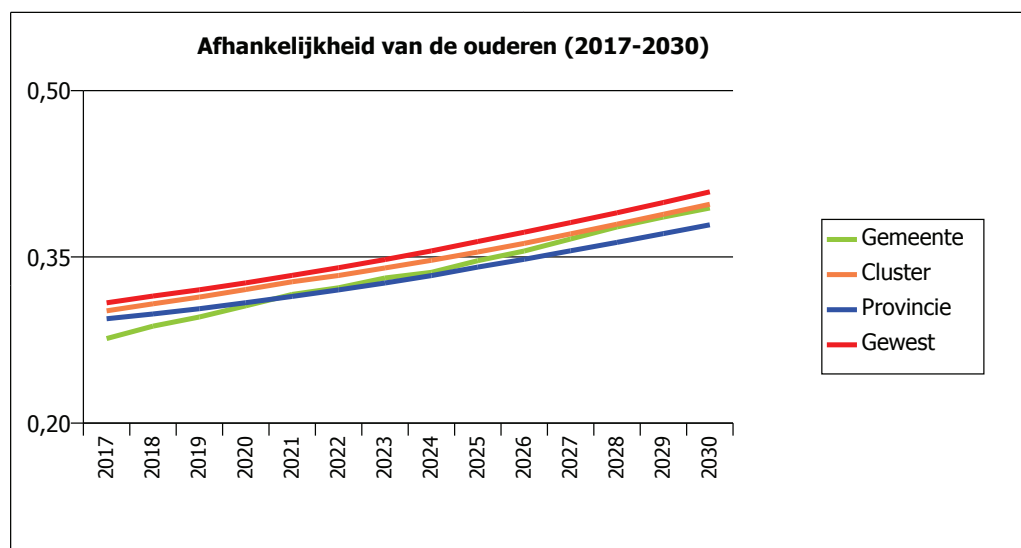
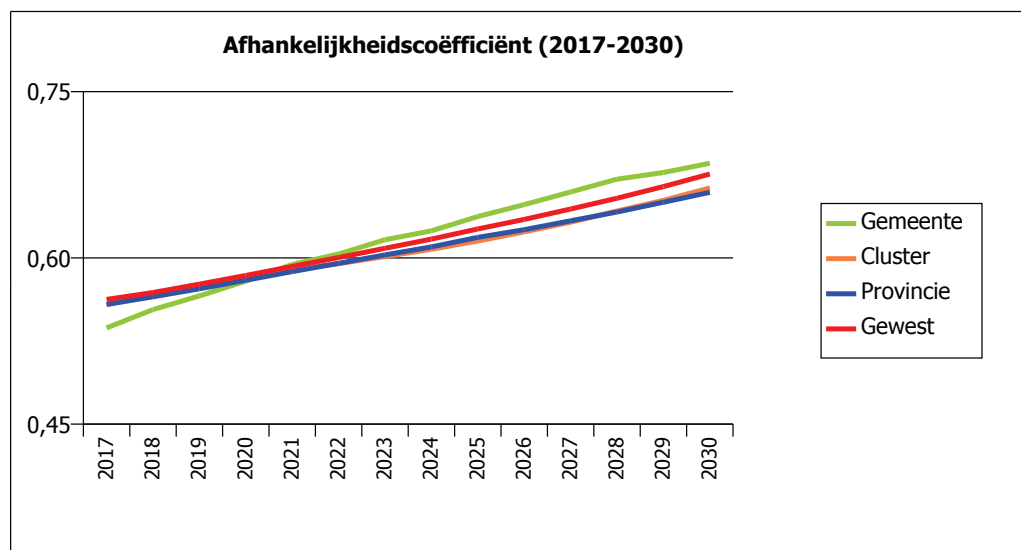
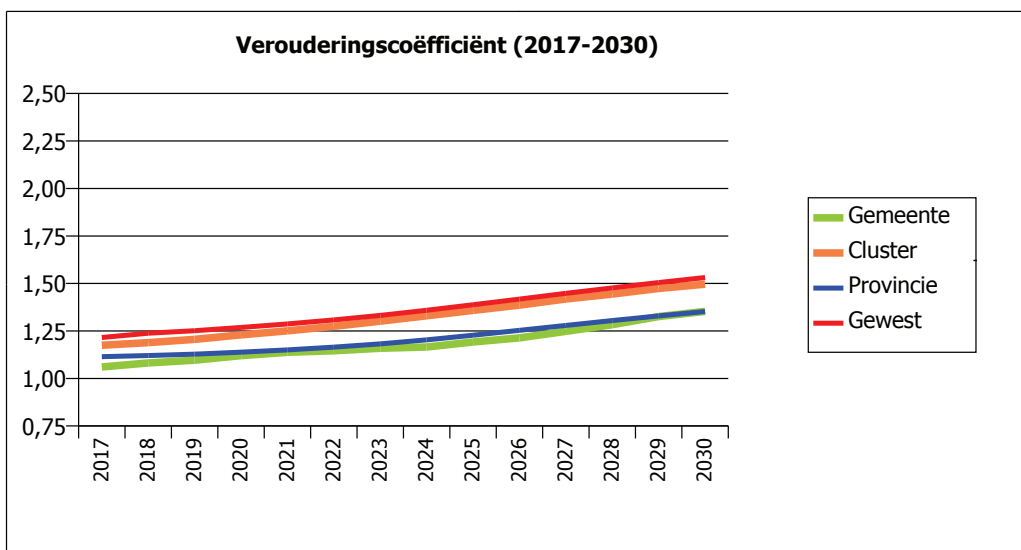
Afhankelijkheid				
2017	53,7 %	55,8 %	55,8 %	56,3 %
2020	57,9 %	58,1 %	58,0 %	58,4 %
2025	63,7 %	61,5 %	61,9 %	62,6 %
2030	68,5 %	66,3 %	65,9 %	67,6 %

Afhankelijkh. ouderen				
2017	27,6 %	30,1 %	29,4 %	30,9 %
2020	30,6 %	32,1 %	30,9 %	32,7 %
2025	34,7 %	35,4 %	34,1 %	36,4 %
2030	39,4 %	39,7 %	37,9 %	40,9 %

Veroud. pot. actieven				
2017	118,5 %	122,2 %	109,6 %	114,2 %
2020	117,9 %	122,1 %	109,3 %	115,0 %
2025	118,5 %	119,4 %	108,0 %	113,4 %
2030	115,7 %	113,3 %	105,1 %	109,8 %

Intensiteit veroudering				
2017	25,6 %	28,3 %	30,2 %	30,2 %
2020	25,5 %	28,2 %	30,2 %	30,4 %
2025	26,1 %	27,3 %	28,5 %	28,8 %
2030	28,4 %	29,2 %	29,3 %	29,8 %

Masculiniteit				
2017	100,1 %	98,2 %	98,3 %	97,8 %
2020	98,5 %	97,6 %	98,1 %	97,4 %
2025	97,9 %	97,3 %	98,2 %	97,4 %
2030	97,3 %	96,9 %	98,2 %	97,3 %

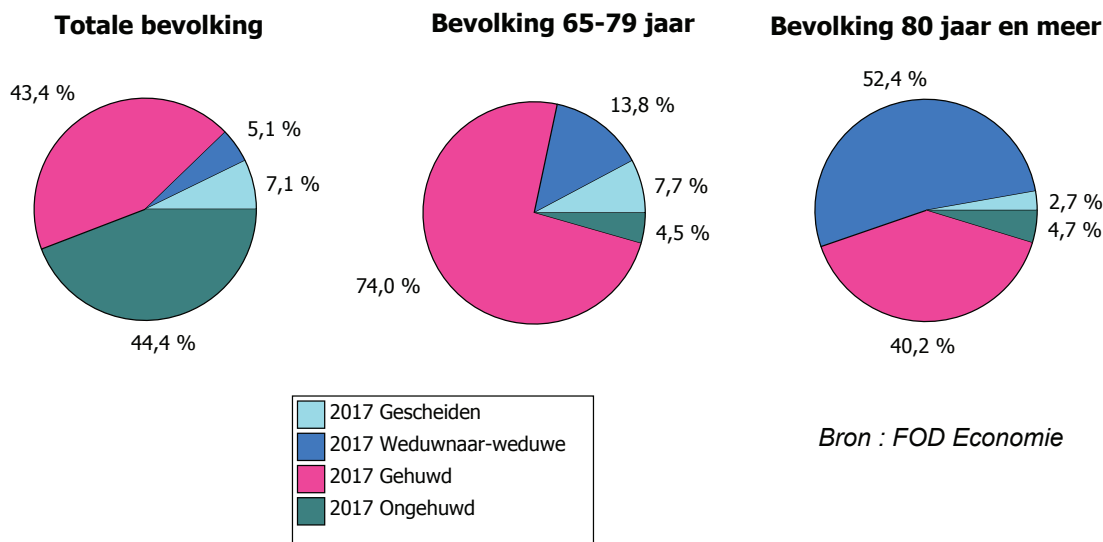

3. Socio-economische indicatoren van de vergrijzing

3.1. Burgerlijke stand - grootte van de huishoudens

Burgerlijke stand volgens leeftijd (2017)

ESSEN

Aantal weduw. (m/v)		ESSEN		Cluster	Provincie	Gewest
65-79 jaar	Man	78	0,4 %	0,5 %	0,5 %	0,5 %
	Vrouw	270	1,4 %	1,7 %	1,6 %	1,7 %
	Tot.	348	1,9 %	2,3 %	2,1 %	2,2 %
80 jaar en meer	Man	101	0,5 %	0,6 %	0,6 %	0,6 %
	Vrouw	352	1,9 %	2,3 %	2,2 %	2,4 %
	Tot.	453	2,4 %	2,9 %	2,8 %	3,0 %
Totaal weduw. > 65 jaar	Totaal	801	4,3 %	5,2 %	4,9 %	5,2 %

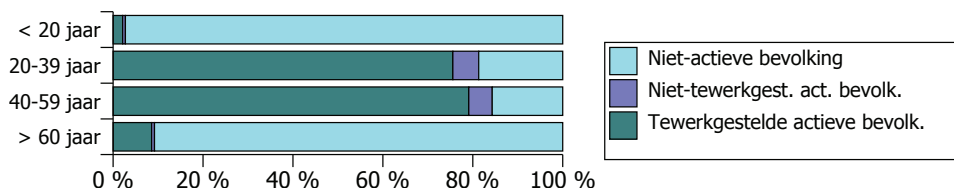
Aantal gezinnen en hun omvang (aantal personen)

Gemiddeld aantal gezinnen	ESSEN	Cluster	Provincie	Gewest
2011	7.044	7.369	10.690	8.590
2015	7.324	7.637	11.067	8.880
Evolutie (aantal)	280	268	377	289
Evolutie (in %)	4,0 %	3,6 %	3,5 %	3,4 %

Gemiddelde omvang (aantal personen)				
2011	2,54	2,45	2,36	2,38
2015	2,52	2,42	2,34	2,36
Evolutie (in %)	-1,1 %	-1,3 %	-0,8 %	-1,2 %

3.2. Socio-economische positie (2015)

ESSEN	Man	Vrouw	Totaal	in %
Tewerkgestelde actieve bevolk.	4.433	3.625	8.058	43,6 %
Niet-tewerkgest. act. bevolk.	300	288	588	3,2 %
Niet-actieve bevolking	4.482	5.361	9.843	53,2 %
Totale bevolking	9.215	9.274	18.489	100,0 %

Bron : Steunpunt WSE

Categorieën socio-economische positie

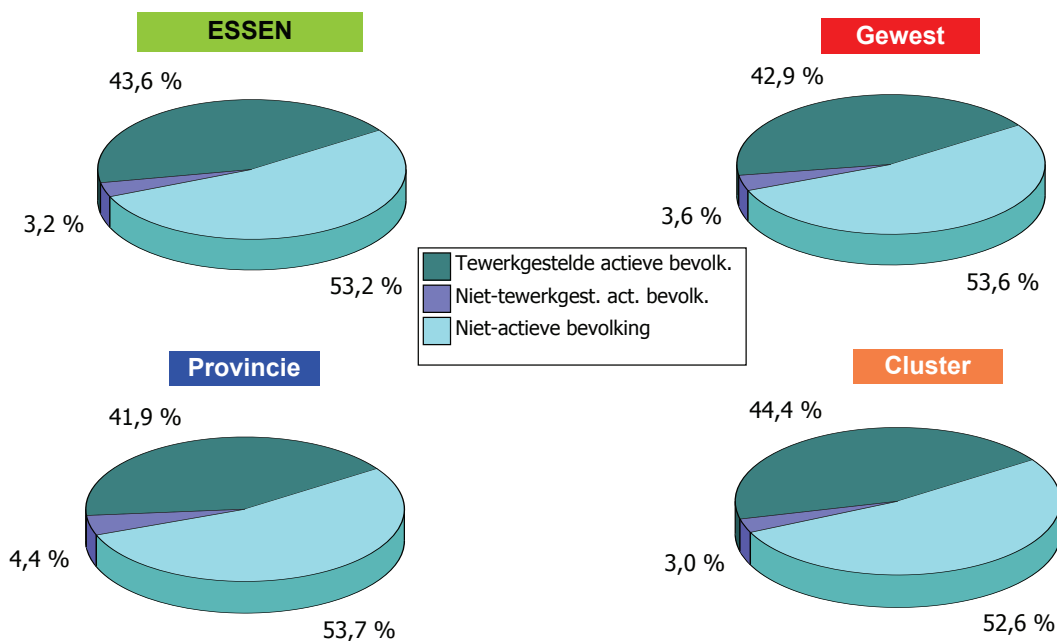
De niet-actieven zijn personen die niet werken en ook geen werk zoeken. Hun aantal wordt berekend als het verschil tussen de bevolking en de beroepsbevolking.

De beroepsbevolking is de som van de werkenden en de niet-werkende werkzoekenden.

De niet-werkende werkzoekenden worden becijferd op basis van statistieken van de gewestelijke bemiddelingsinstanties (VDAB, Forem, Actiris) die gebundeld worden door de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening (RVA).

De werkenden worden berekend als de som van de loontrekkenden, de zelfstandigen en de helpers. Dankzij het Datawarehouse Arbeidsmarkt en Sociale Bescherming bij de Kruispuntbank Sociale Zekerheid (DWH AM&SB bij de KSZ) is er correctie mogelijk voor dubbeltellingen bij RSZ, RSZPPO, RSVZ en RVA.

Vergelijking van de bevolkingsstructuur actief / niet-actief (2015)

Bron: Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid (KSZ)

Activiteitsgraad - werkloosheidsgraad per leeftijdsgroep (2015)

Activiteitsgraad en werkloosheidsgraad

De activiteitsgraad wordt berekend als het aandeel van de beroepsbevolking in de totale bevolking op arbeidsleeftijd (15-64 jaar) = (Niet-werkende werkzoekenden + werkenden) / potentiële actieve bevolking

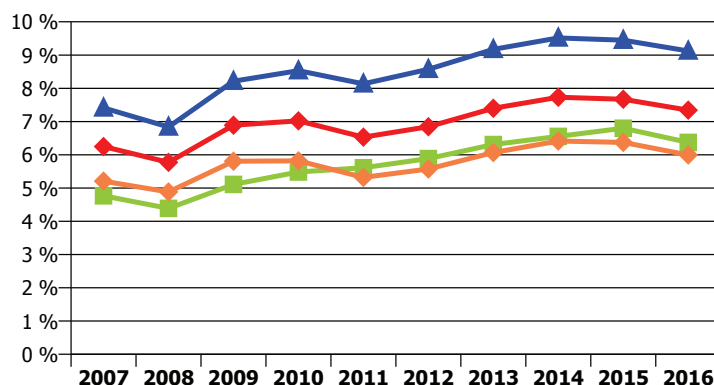
De werkloosheidsgraad wordt berekend als het aandeel niet-werkende werkzoekenden in de beroepsbevolking = Niet-werkende werkzoekenden / beroepsbevolking

	ESSEN	Cluster	Provincie	Gewest
Activiteitsgraad	71,4 %	73,4 %	71,8 %	72,2 %
45-49 jaar	87,3 %	90,0 %	87,6 %	88,7 %
50-54 jaar	83,7 %	86,2 %	84,9 %	85,7 %
55-59 jaar	73,4 %	74,2 %	75,4 %	75,0 %
60-64 jaar	34,2 %	27,4 %	31,6 %	31,1 %

	ESSEN	Cluster	Provincie	Gewest
Werkloosheidsgraad	6,8 %	6,4 %	9,4 %	7,7 %
18-19 jaar	25,0 %	27,6 %	30,3 %	28,9 %
20-24 jaar	12,9 %	14,0 %	17,7 %	15,7 %
25-29 jaar	6,6 %	6,9 %	10,8 %	9,0 %
30-34 jaar	5,4 %	5,3 %	9,2 %	7,3 %
35-39 jaar	4,6 %	4,4 %	8,3 %	6,3 %

Bron : Steunpunt WSE

Evolutie van de werkloosheidsgraad (2007-2015)

Structuur van de niet-werkende bevolking (2015)

Aandeel in %	ESSEN	Cluster	Provincie	Gewest
Pensioentrekkend	24,8 %	33,8 %	31,3 %	33,7 %
Rechtgevende kinderen voor kinderbijslag	37,8 %	42,9 %	42,0 %	41,9 %
Onderbreking / Vrijgesteld	2,5 %	4,0 %	3,7 %	3,8 %
Begunstigde sociale bijstand	0,5 %	0,4 %	0,9 %	0,7 %
Arbeidsongeschikt / Invalide	2,2 %	3,9 %	4,0 %	4,2 %
Andere	32,2 %	15,1 %	18,1 %	15,7 %
	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %

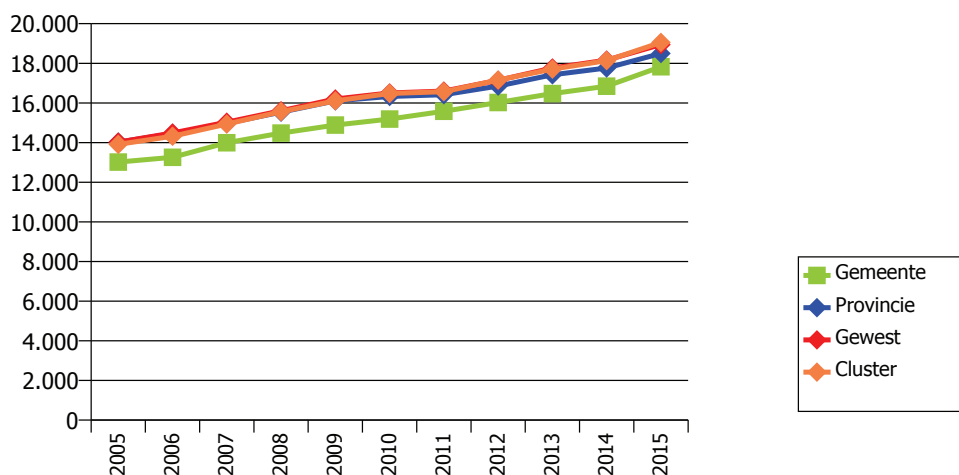
3.3. Gezinsinkomens en pensioenen

Niveau van de gezinsinkomens (op basis van belastingaangiften 2015 - inkomens 2014)

Gemiddeld inkomen per aangifte	ESSEN	Cluster	Provincie	Gewest
2005	24.707	25.181	26.062	25.700
2015	33.462	34.263	34.808	34.531
Evolutie 2005 - 2015	35,4 %	36,1 %	33,6 %	34,4 %

Gemiddeld inkomen per inw.	ESSEN	Cluster	Provincie	Gewest
2005	13.016	13.908	14.027	14.026
2015	17.825	19.055	18.495	18.949
Evolutie 2005 - 2015	36,9 %	37,0 %	31,9 %	35,1 %

Evolutie van het gemiddeld inkomen per inw. (2005-2015)

Componenten van het aangegeven gezinsinkomen (op basis van belastingaangiften 2015 - inkomens 2014)				
EUR per inw.	ESSEN	Cluster	Provincie	Gewest
Beroepsinkomsten	17.249	18.785	18.138	18.618
Onroerende inkomsten	266	184	238	251
Roerende inkomsten	338	111	146	103
Diverse inkomsten	19	21	23	26
Aftrekbare bestedingen	-47	-45	-50	-50
Tot. netto belastbaar ink.	17.825	19.055	18.495	18.949

Verdeling van de aangiften per inkomensschijf					
	ESSEN		Cluster	Provincie	Gewest
	Aantal	% totaal aang.	% totaal aang.	% totaal aang.	% totaal aang.
<10.000	1.314	13,6 %	11,0 %	13,2 %	12,6 %
<20.000	2.170	22,4 %	24,4 %	25,7 %	25,6 %
<30.000	2.337	24,2 %	24,0 %	23,9 %	23,4 %
<40.000	1.348	13,9 %	14,1 %	13,3 %	13,4 %
<50.000	813	8,4 %	8,6 %	7,7 %	8,0 %
>50.000	1.689	17,5 %	17,8 %	16,2 %	16,9 %
Totaal aantal aangiften	9.671	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %

Bron : FOD Economie - Fiscale inkomens (statbel.fgov.be/nl/statistieken)

Begunstigden van pensioenbedragen (RVP) - 2015

Begunstigden van pensioen	ESSEN		Cluster	Provincie	Gewest
	Aantal	in % bevolking	in % bevolking	in % bevolking	in % bevolking
Pensioen (werkn. & zelfst.)	2.491	13,5 %	16,8 %	16,2 %	17,1 %
IGO & Gewaarborgd inkomen	96	0,5 %	0,7 %	0,9 %	0,9 %
Rustpensioen openbare sector	473	2,6 %	3,5 %	3,1 %	3,7 %
Overlevingspensioen openbare	95	0,5 %	0,7 %	0,7 %	0,8 %
Totaal	3.155	17,1 %	21,7 %	20,9 %	22,5 %

Gemiddelde maandelijkse bedragen	ESSEN	Cluster	Provincie	Gewest
Pensioen werknemers	996	1.053	1.109	1.034
Pensioen zelfstandigen	543	532	487	548
IGO & Gewaarborgd inkomen	453	341	364	346
Rustpensioen openbare sector	2.101	2.213	2.304	2.328
Overlevingspensioen openbare sector	1.299	1.215	1.265	1.246

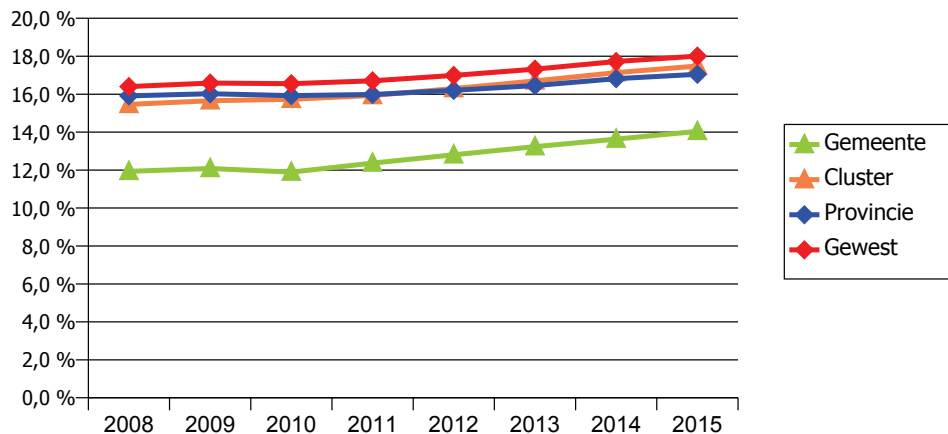
Bron : RVP

De Rijksdienst Voor Pensioenen (RVP) stelt statistieken op van het aantal pensioengerechtigden op 1 januari en van de uitgekeerde pensioenbedragen. Het gaat om bruto maandelijkse bedragen, die enkel slaan op het wettelijke pensioen. Er wordt dus geen rekening gehouden met aanvullende stortingen uit een eventuele 2de of 3de pensioenpijler.

De oudere bevolking is meer blootgesteld aan het armoederisico. Daarom voorziet het Belgische pensioensysteem verschillende instrumenten om een minimumpensioen te verzekeren. De inkomensgarantie voor ouderen (IGO) is een sociale toelage voor oudere personen en vormt hoofdzakelijk een aanvulling op de pensioenen van werknemers en zelfstandigen.

De inkomensgarantie voor ouderen werd in 1991 ingevoerd ter vervanging van het gewaarborgd inkomen. De toelage van het gewaarborgd inkomen zal uitdoven omdat deze slechts werd behouden bij de personen waarvoor dit een hoger bedrag oplevert dan de IGO.

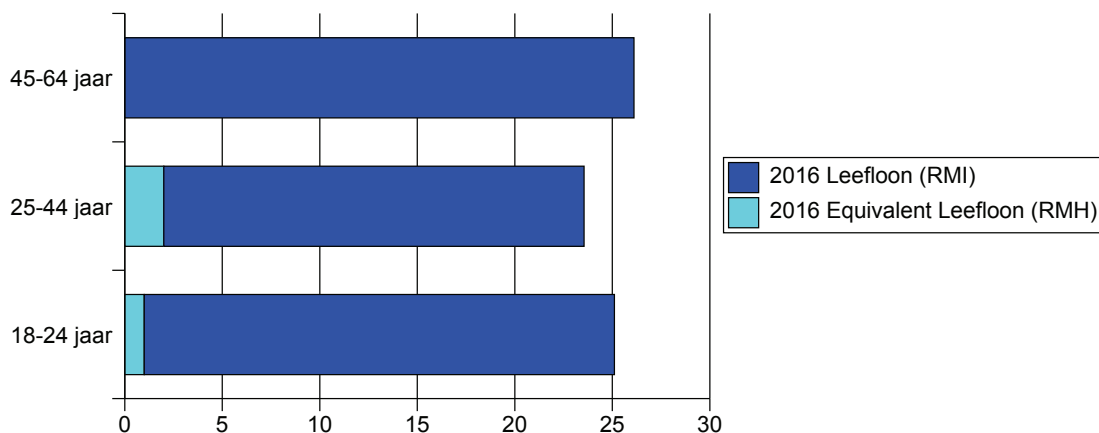
Aantal begunstigden van pensioenbedragen (RVP) - in % bevolking (2008-2015)

Begunstigden van het recht op maatschappelijke integratie en maatschappelijke hulp -2016

ESSEN	2015	2016	Evolutie	in %
Leefloon (RMI)	66	73	6	9,7 %
Equivalent Leefloon (RMH)	2	3	1	50,0 %
Totaal	68	76	7	10,9 %

Aantal begunstigden RMI en RMH per leeftijdscategorie (2016)

Evolutie aantal begunstigden van RMI en RMH - 2016

ESSEN	2015	2016	Vershil	in %
18-24 jaar	17	25	8	44,9 %
25-44 jaar	23	24	1	2,8 %
45-64 jaar	28	26	-2	-7,0 %
Totaal	68	75	6	9,4 %

Aantal begunstigden van maatschappelijke integratie en maatschappelijke hulp - 2016 (per 1000 inwoners)

Totale bevolking	ESSEN	Cluster	Provincie	Gewest
Leefloon (RMI)	3,9	2,7	5,9	4,7
Equivalent Leefloon (RMH)	0,2	0,3	1,3	0,9
Totaal	4,1	3,0	7,2	5,6

Bron : POD Maatschappelijke Integratie

Aantal begunstigden van de Inkomensgarantie voor Ouderen (IGO) - 2015

In % van bevolking 65 jaar en meer	3,0 %	3,5 %	4,7 %	4,8 %
------------------------------------	-------	-------	-------	-------

Bron : RVP

Begunstigden van een verhoogde tussenkomst voor medische zorgen

De voorkeursregeling in de ziekteverzekering maakt de gezondheidszorg voor bepaalde personen goedkoper (minder remgeld, lager plafondbedrag voor de maximumfactuur, systeem van betalende derde...).

Het ziekenfonds kent automatisch de verhoogde tegemoetkoming toe voor iemand die een van de volgende uitkeringen geniet:

- het leefloon van het OCMW
- de inkomensgarantie voor ouderen
- de toelage voor personen met een handicap (FOD sociale zekerheid).

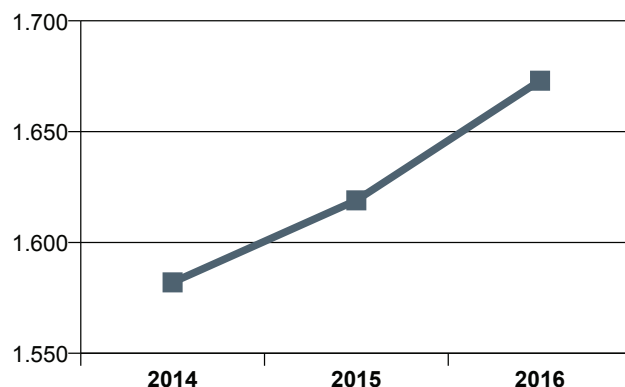
Dat is ook het geval:

- voor een kind met een erkende handicap van minstens 66 %
- voor de niet-begeleide minderjarige vreemdelingen
- voor een weeskind dat beide ouders verloren heeft.

Deze nieuwe vereenvoudigde regeling geldt sinds 1 januari 2014. De vroegere 'Verhoogde tegemoetkoming' en het 'OMNIO-statuu' zijn verdwenen en werden vervangen door de 'Verhoogde verzekeringstegemoetkoming'.

ESSEN

Evolutie van het aantal begunstigden

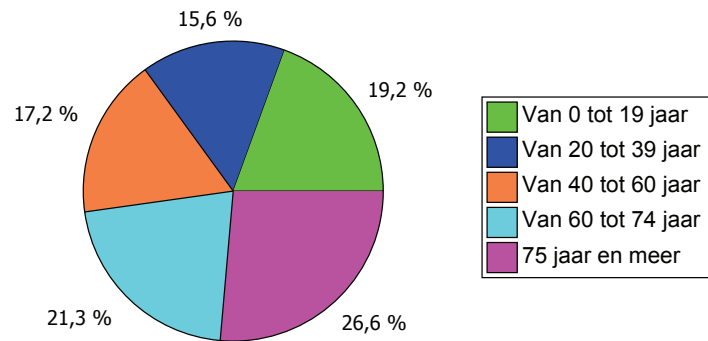
	ESSEN
2014	1.582
2015	1.619
2016	1.673

Aantal begunstigden van een verhoogde tussenkomst in % van de bevolking

	ESSEN	Cluster	Provincie	Gewest
2014	8,7 %	11,2 %	14,2 %	13,0 %
2015	8,8 %	11,4 %	14,9 %	13,4 %
2016	9,0 %	11,6 %	15,4 %	13,7 %

Bron : SVR - DAR

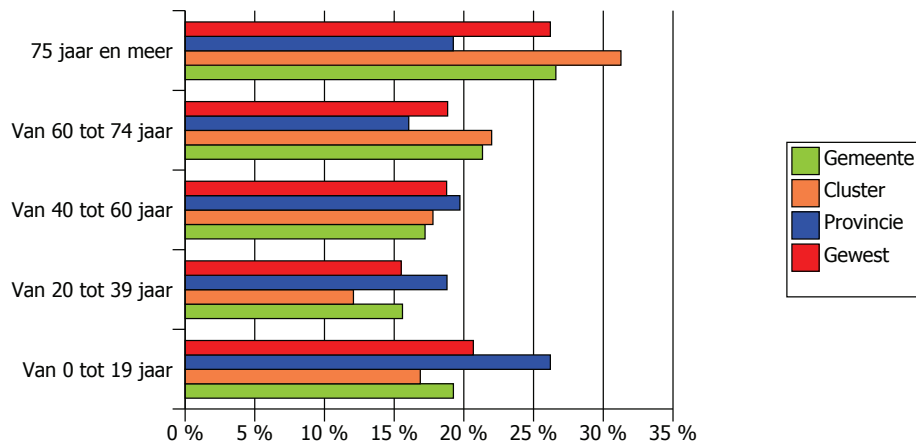
Verdeling van begunstigden van een verhoogde tussenkomst per leeftijdscategorie (2016)

Evolutie aantal begunstigden per leeftijdscategorie

ESSEN	2014	2015	2016	Evol. 2014-16	Evol. 2015-16
Van 0 tot 19 jaar	281	288	322	14,6 %	11,8 %
Van 20 tot 39 jaar	211	240	261	23,7 %	8,8 %
Van 40 tot 60 jaar	274	282	288	5,1 %	2,1 %
Van 60 tot 74 jaar	372	369	357	-4,0 %	-3,3 %
75 jaar en meer	444	440	445	0,2 %	1,1 %
Totaal	1.582	1.619	1.673	5,8 %	3,3 %

Vergelijking per leeftijdscategorie

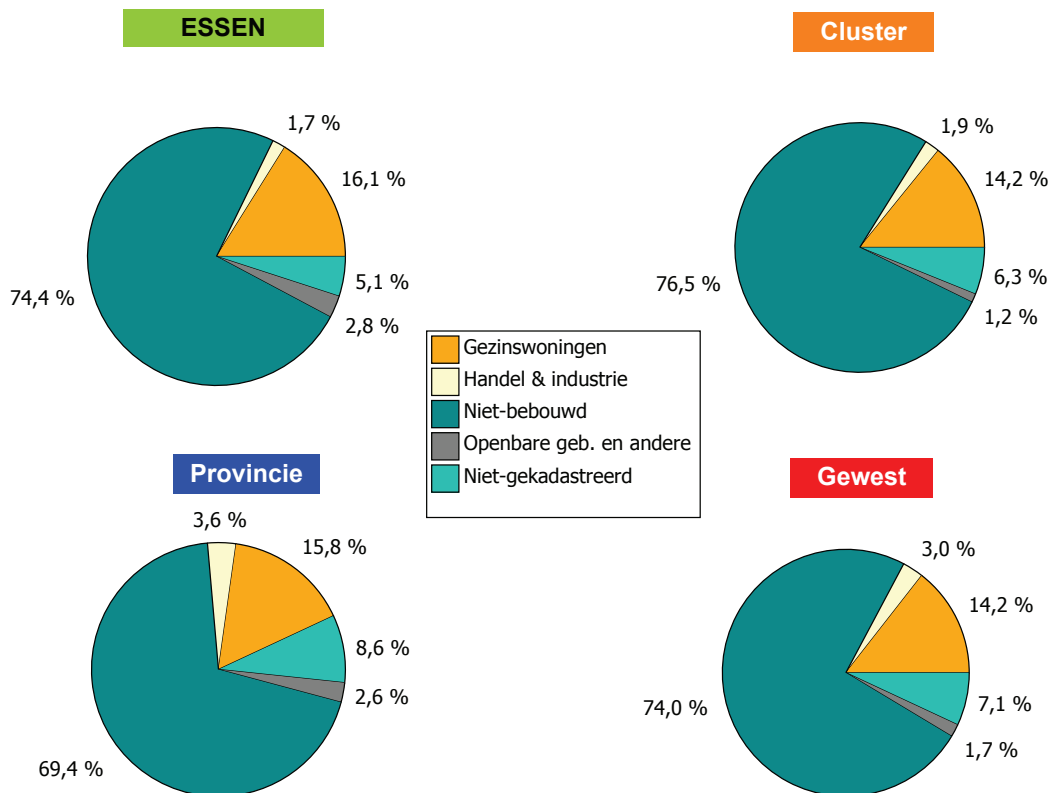

Bron : SVR - DAR

3.4. Bodembestemming en vastgoedynamiek *

Bodembestemming (kadastrale oppervlakte) : 2015

Kad. oppervlakte	Bevolkingsdichtheid			
ESSEN	Cluster	Provincie	Gewest	
in Ha	Inw / Km²	Inw / Km²	Inw / Km²	Inw / Km²
4.509,0	408,7	479,5	692,3	513,2

Evolutie van de bodembestemming : verschil 2010 - 2015

	ESSEN		Cluster	Provincie	Gewest
	in Ha	in %	in %	in %	in %
Gezinswoningen	58,0	8,2 %	5,4 %	5,8 %	4,9 %
Handel & industrie	-1,0	-1,2 %	-3,4 %	0,4 %	1,8 %
Niet-bebouwd	-67,0	-1,9 %	-1,0 %	-1,3 %	-1,1 %
Openbare geb. en andere	8,0	6,3 %	5,6 %	0,6 %	1,2 %

Pandenbestand : 2010 - 2015 (aantal woningen)

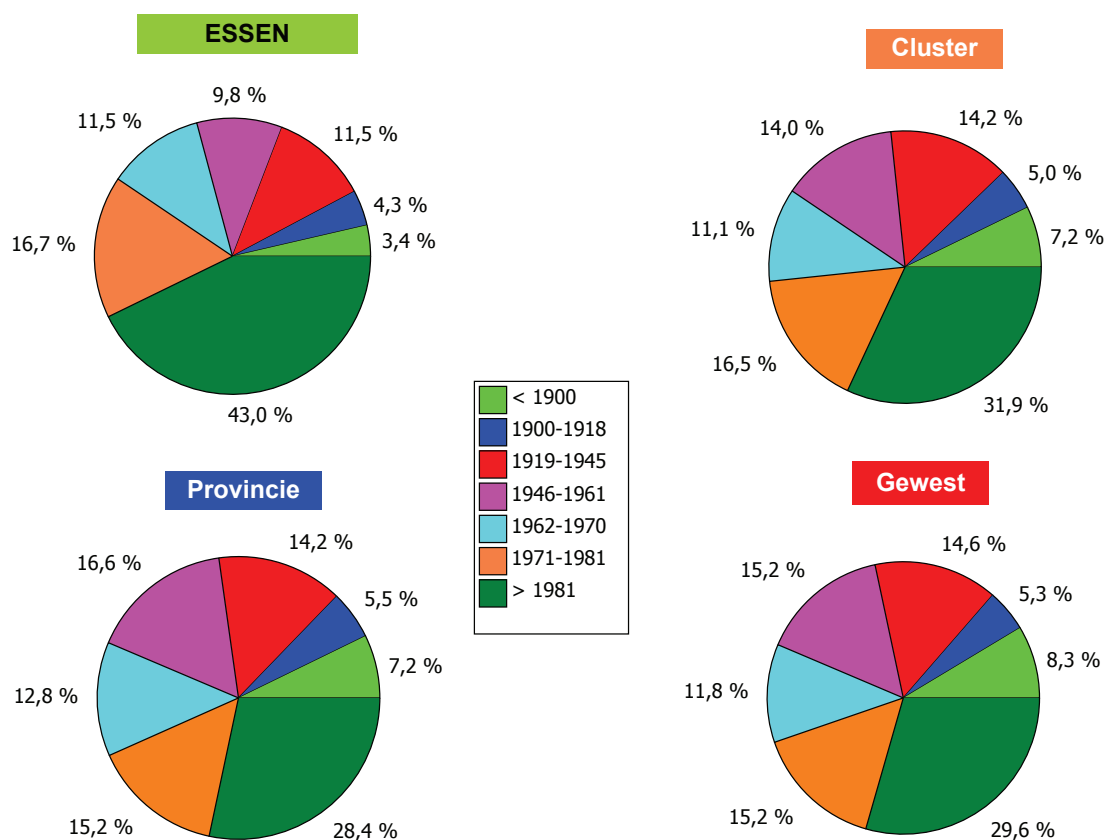
ESSEN	2010	in %	2015	in %	Vershil	Vershil in %
Open bebouwingen	3.808	50,7 %	3.874	49,2 %	66	1,7 %
Half open bebouwingen	1.338	17,8 %	1.407	17,9 %	69	5,2 %
Gesloten bebouwingen	842	11,2 %	849	10,8 %	7	0,8 %
Buildings & appartementen	812	10,8 %	1.068	13,6 %	256	31,5 %
Handelshuizen	151	2,0 %	131	1,7 %	-20	-13,2 %
Andere gebouwen	555	7,4 %	547	6,9 %	-8	-1,4 %
Totaal aantal	7.506	100,0 %	7.876	100,0 %	370	4,9 %

* Bron: FOD Economie - Bodembestemming, gebouwenbestand en verkoop van onroerend goed (statbel.fgov.be)

Verdeling van de bebouwing volgens bouwjaar: 2015

	ESSEN	Cluster	Provincie	Gewest
Gemiddeld aantal inw / woning	2,34	2,28	2,15	2,08
% "open" en "half open" bebouwingen	67,1 %	59,1 %	39,0 %	47,5 %
% Woningen met badkamer	102,0 %	90,8 %	92,3 %	92,9 %
% Woningen met centrale verwarming	79,2 %	72,1 %	75,8 %	74,8 %
% Woningen < 65 m²	5,8 %	5,5 %	10,9 %	8,5 %

Verdeling van de bebouwing volgens bouwjaar: 2015

Veroudering van de bevolking en vastgoeddynamiek

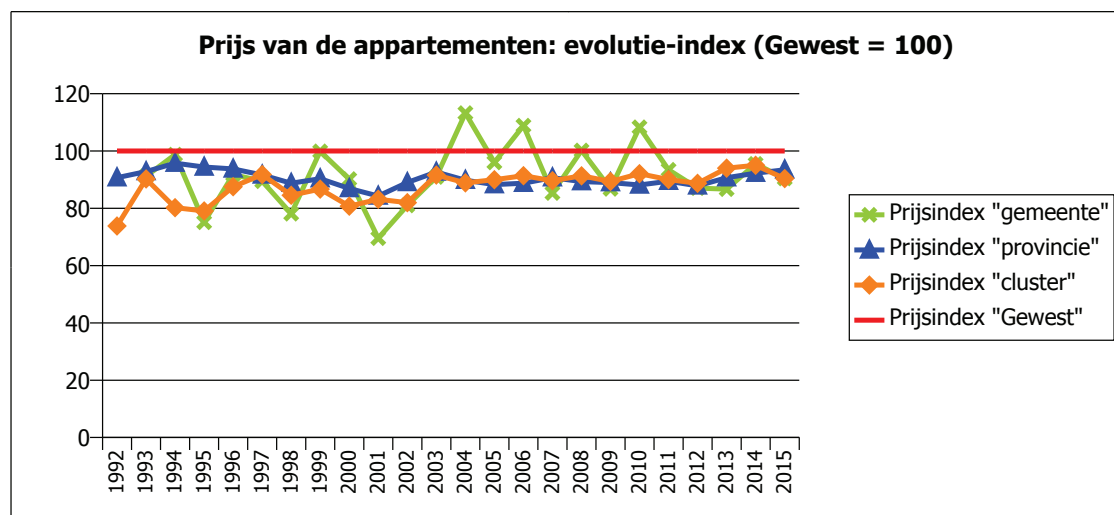
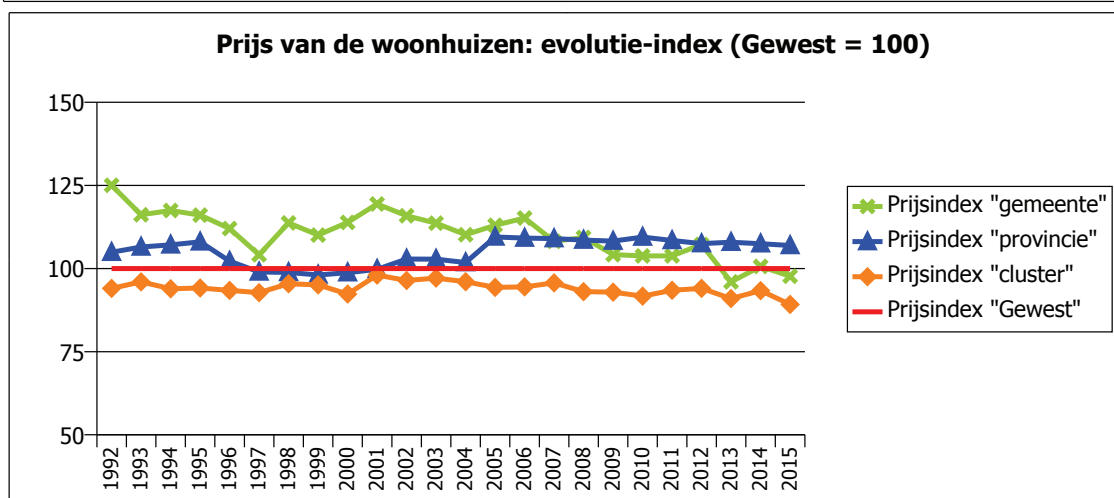
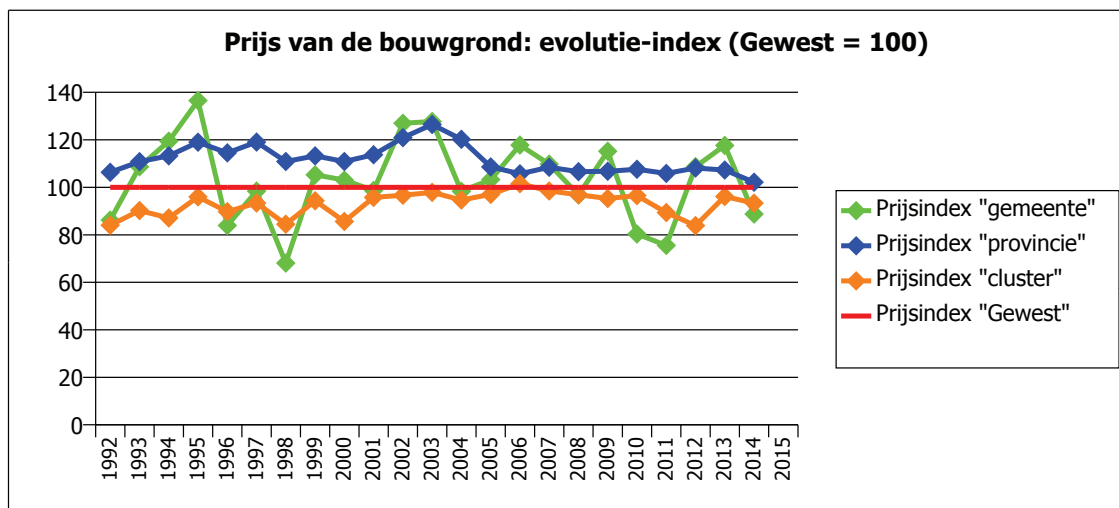
Op lokaal niveau en vanuit statistisch oogpunt houdt het fenomeen van de vergrijzing van de bevolking nauw verband met een verouderd onroerend patrimonium, een bescheiden omvang van de woningen en een zekere zwakte inzake woonconfort.

De zwakke vastgoeddynamiek en de afname van de actieve bevolking geven onder meer aanleiding tot een daling van de belastbare basis. Gemeenten met een sterke demografische groei daarentegen, kennen vaak een sterke vastgoeddynamiek (verkoop van bouwgrond, aantal bouwvergunningen, nieuwbouwwoningen) en een stijging van de belastbare basis (kadastrale inkomens en inkomensbelasting).

Ook het inkomenspeil van de migrerende bevolking kan een aanzienlijke impact hebben (vb: steden die politieke vluchtelingen opvangen of toeristische gemeenten die een aantrekkingskracht hebben op welstellende senioren).

Vastgoedactiviteit : verkoop van onroerend goed (1992-2015)

Gemiddelde prijs 2015	ESSEN	Cluster	Provincie	Gewest
Woonhuis (eenh.prijs)	218.333	199.348	238.921	223.441
Appartement (eenh.prijs)	207.947	207.786	214.868	229.909
Bouwgrond (prijs m ²)	158,1	166,3	182,0	178,1

* Bron: FOD Economie - Bodembestemming, gebouwenbestand en verkoop van onroerend goed (statbel.fgov.be)

Vastgoedactiviteit : toekenning van bouwvergunningen (nieuwbouw - residentiële sector)

Gemiddeld aantal bouwvergunningen voor nieuwe woningen (per gemeente)

	ESSEN	Cluster	Provincie	Gewest
2012	314	117	121	110
2015	68	79	101	104
Evolutie in %	-78,3 %	-33,0 %	-15,9 %	-5,2 %

Aantal bouwvergunningen per 1000 bestaande woningen

	ESSEN	Cluster	Provincie	Gewest
2012	41,0	14,8	10,3	11,2
2015	8,6	9,7	8,4	10,4

Gemiddelde bewoonbare oppervlakte (in m²) van de nieuwe woningen

	ESSEN	Cluster	Provincie	Gewest
2012	82	105	100	105
2015	89	95	102	98
Evolutie in %	8,7 %	-9,6 %	1,7 %	-6,7 %

Belastbaar kadastraal inkomen (in EUR/lnw.) volgens bestemming - Evolutie 2010-2015

Totaal		ESSEN	Cluster	Provincie	Gewest
	2010	549	443	723	656
	2015	566	451	715	661
	Evolutie in %	3,1 %	1,7 %	-1,1 %	0,7 %

Per bestemming

Gezinswoningen	2010	424	333	432	415
	2015	444	351	450	436
	Evolutie in %	4,6 %	5,3 %	4,1 %	5,2 %

Handel & industrie	2010	100	92	261	212
	2015	97	82	236	195
	Evolutie in %	-2,8 %	-10,3 %	-9,6 %	-7,9 %

Niet-bebouwd	2010	7	9	13	12
	2015	7	8	13	12
	Evolutie in %	-4,2 %	-2,8 %	0,1 %	-0,2 %

Openbare geb. en andere	2010	17	10	16	17
	2015	18	9	16	17
	Evolutie in %	4,4 %	-4,5 %	-3,2 %	-1,8 %

* Bron: FOD Economie - Bodembestemming, gebouwenbestand en verkoop van onroerend goed (statbel.fgov.be)

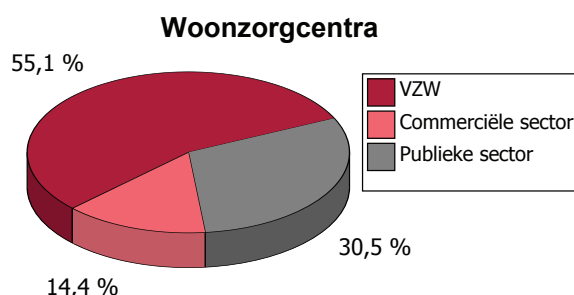
4. Residentiële ouderenzorg en dienstverlening aan ouderen *

Tot 2010 werd het ouderenbeleid in Vlaanderen geregeld door de decreten thuiszorg (1998) en ouderenzorg (1985). In het decreet thuiszorg werden bruggen voorzien tussen de thuiszorg enerzijds en de residentiële zorg anderzijds (o.m. door het principe van indicatiestelling), maar deze bleven eerder beperkt. Met de goedkeuring van het woonzorgdecreet wenst de Vlaamse Regering deze bruggen te versterken. Dit decreet, dat het bejaardenbeleid wil aanpassen aan de noden van de 21ste eeuw, heeft immers tot doel om de verschillende soorten ouderenzorg te integreren.

4.1. Residentiële ouderenzorg: bestaande aanbod

Voorzieningen op regionaal niveau (2015)

Erkende woongeleg. + erkenningaanvragen	Woonzorgcentra		Assistentiewoningen	
	Aantal woongeleg.	in %	Aantal woongeleg.	in %
VZW	44.881	55,1 %	0	0,0 %
Commerciële sector	11.725	14,4 %	0	0,0 %
Publieke sector	24.809	30,5 %	0	0,0 %
n.a.			19.179	100,0 %
Totaal	81.415	100,0 %	19.179	100,0 %

Programmatie

	Woonzorgcentra
2015	100.143
2016	101.935
Vershil	1.792
Vershil in %	1,8 %

Aanbod en programmatie van intramurale zorg

Op het gebied van de intramurale zorg voorziet het woonzorgdecreet in woonzorgcentra en assistentiewoningen (die zorg met aandacht voor sociale cohesie zullen combineren). Het spreekt voor zich dat beide voorzieningen zowel op associatieve, commerciële als op publieke basis georganiseerd kunnen worden.

De Vlaamse regering voorzag in een programmering volgens dit schema:

- 1 woongelegenheid per 100 bejaarden in de leeftijdsgroep 65 tot 74 jaar
- 4 woongelegenheden per 100 bejaarden in de leeftijdsgroep 75 tot 79 jaar,
- 12 woongelegenheden per 100 bejaarden in de leeftijdsgroep 80 tot 84 jaar,
- 23 woongelegenheden per 100 bejaarden in de leeftijdsgroep 85 tot 89 jaar en
- 32 woongelegenheden per 100 bejaarden in de leeftijdsgroep 90 jaar en ouder.

Het bekomen aantal woongelegenheden wordt vermenigvuldigd met 1,047.

Groepen van assistentiewoningen zijn de opvolgers van serviceflats. De Vlaamse Regering heeft zoals voorzien in het Woonzorgdecreet dit nieuwe regime uitgewerkt via het Assistentiewoningenbesluit van 12 oktober 2012.

- Voortaan geldt er geen programmatie meer voor groepen van assistentiewoningen, ongeacht of ze al dan niet erkend worden
- Voortaan is de erkenning van een groep van assistentiewoningen facultatief (maar erkenning is een kwaliteitslabel)
- Sociale huisvestingsmaatschappijen kunnen samen met een zorgpartner sociale assistentiewoningen bouwen voor mensen met beperkte middelen.

* Bron : Op basis van gegevens van het Agentschap Zorg en Gezondheid Vlaanderen

Situatie op gemeentelijk niveau *	ESSEN
-----------------------------------	-------

Erkenningen		2015	2015
		Aant. instell.	Aant. woongel.
Woonzorgcentra	VZW	2	205
	Commerciële sector	0	0
	Publieke sector	0	0
	Totaal	2	205

Assistentiewoningen	VZW	0	0
	Commerciële sector	0	0
	Publieke sector	1	0
	n.a.	0	30
	Totaal	1	30

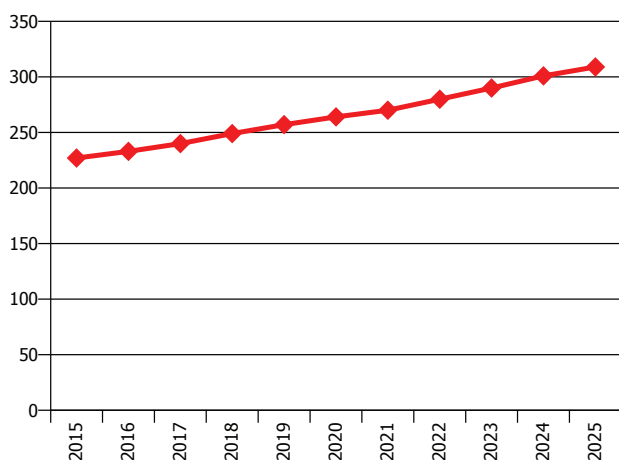
Totaal		3	235
---------------	--	----------	------------

Erkenningsaanvragen en programmatie		2015	2016
		Aant. woongel.	Aant. woongel.
Woonzorgcentra	Erkenningsaanvragen	3	
	Gepland	19	
	Geprogrammeerd	227	233

Marge voor de "creatie van wooneenheden" **		2015
2015	Woonzorgcentra	0

** De marge voor de creatie van nieuwe wooneenheden is het verschil tussen het aantal "geprogrammeerde" wooneenheden en de eenheden die erkend zijn, gepland of het voorwerp uitmaken van een lopende erkenningsaanvraag.

Evolutie van het aantal "geprogrammeerde wooneenheden" in woonzorgcentra (programmatieregels toegepast op de bevolkingsvooruitzichten)

Dienstjaar	Geprogramm.	Creatiemarge
2015	227	0
2016	233	6
2017	240	13
2018	249	22
2019	257	30
2020	264	37
2021	270	43
2022	280	53
2023	290	63
2024	301	74
2025	309	82

Eigen berekeningen op basis van de bevolkingsvooruitzichten per gemeente, opgesteld door Studiedienst Vlaamse Regering (SVR)

* Bron : Op basis van gegevens van het Agentschap Zorg en Gezondheid Vlaanderen

4.2. Alternatieve vormen van opvang en ondersteunende diensten voor ouderen *

Het woonzorgdecreet wil, door de integratie van de thuiszorg en de residentiële zorg, de bejaarden, meer nog dan vroeger, de kans geven om zo lang mogelijk thuis te blijven wonen. Bovendien worden een aantal voorzieningen, zoals de centra voor herstelverblijf en de thuiszorg, nu ook officieel erkend binnen het Vlaamse ouderenbeleid.

A. Lokale centra

Lokale dienstencentra

Een lokaal dienstencentrum is een voorziening die als opdracht heeft aan de gebruikers :

- 1° activiteiten aan te bieden van algemene informatieve, vormende en recreatieve aard om de zelfredzaamheid en het sociale netwerk van de gebruikers te versterken, in overleg met lokale verenigingen en organisaties die gelijksoortige activiteiten aanbieden;
- 2° hulp aan te bieden bij activiteiten van het dagelijkse leven.

Erkende centra - 2015	ESSEN	Cluster	Provincie	Gewest
VZW	0	1	4	24
Publieke sector	1	3	77	200
Totaal	1	4	81	224
Geprogrammeerd	2	24	156	587
Programmatiegraad	25,0 %	10,6 %	45,2 %	33,6 %

Centra voor kortverblijf (CVK)

Een centrum voor kortverblijf is een voorziening waar aan gebruikers van 65 jaar of ouder ofwel gedurende een beperkte periode dag en nacht ofwel alleen 's nachts huisvesting en ouderenzorg wordt aangeboden. Daarenboven moet het kortverblijf ook kunnen voorzien in crisisopvang. Een erkend centrum voor kortverblijf kan alleen worden uitgebaat in daartoe bestemde lokalen van een erkend woonzorgcentrum of van een erkend centrum voor herstelverblijf.

Erkende centra - 2016	ESSEN	Cluster	Provincie	Gewest
VZW	1	9	63	257
Commerciële sector	0	2	6	23
Publieke sector	0	5	34	148
Totaal	1	16	103	428

Dagverzorgingscentra

Een dagverzorgingscentrum biedt opvang en verzorging overdag. Ouderen kunnen er meerdere dagen of uren per week terecht. Het personeel helpt hen bij het wassen en de verzorging. Naast een warme maaltijd en vervoer zijn er ook activiteiten voorzien voor activatie, revalidatie en ontspanning.

Erkende centra - 2015	ESSEN	Cluster	Provincie	Gewest
VZW	1	5	36	164
Commerciële sector	0	0	0	0
Publieke sector	0	1	13	59
Totaal	1	6	49	223

Op basis van gegevens van het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid

B. Thuiszorgvoorzieningen

Onder thuiszorgvoorzieningen wordt verstaan: de zorg aan huis of de zorg die er specifiek op gericht is de gebruiker te handhaven in of te laten terugkeren naar zijn natuurlijk thuismilieu

Gepresteerde uren : gezinszorg (2015)

ESSEN	Publieke sector	in %	VZW	in %	Totaal	in %
Gepresteerde	1.403	3,1 %	44.232	96,9 %	45.635	100,0 %

Geprogrammeerd		53.813	100,0 %
----------------	--	--------	---------

	Invullingsgraad	ESSEN	Cluster	Provincie	Gewest
2011	Gezinszorg	85,5 %	68,0 %	78,1 %	79,4 %
2015	Gezinszorg	84,8 %	68,6 %	75,9 %	75,9 %

	Aantal uren / inw.	ESSEN	Cluster	Provincie	Gewest
2011	Gezinszorg	2,20	1,97	2,34	2,42
2015	Gezinszorg	2,48	2,13	2,41	2,49

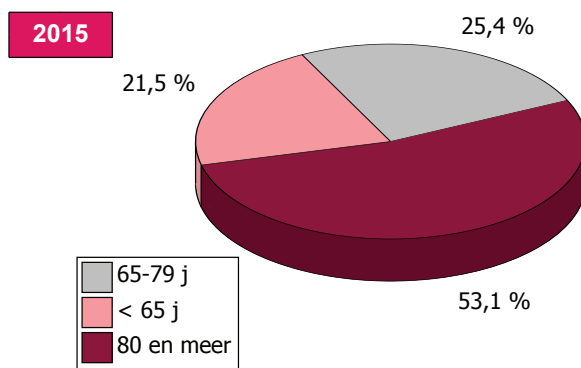
C. Vlaamse zorgverzekering

De Vlaamse zorgverzekering biedt een tegemoetkoming in de kosten voor niet-medische zorg.

Het systeem beslaat twee delen:

o de aansluiting bij een zorgkas en de betaling van de jaarlijkse bijdrage;

o het bekomen van een uitkering voor thuiszorg of residentiële zorg als men zorgbehoevend is.

	2011	in %	2015	in %	Evol.11-15	Evol. in %
Mantel- en thuiszorg	236	55,8 %	266	58,8 %	30	12,7 %
Residentiële zorg	187	44,2 %	186	41,2 %	-1	-0,5 %
Totaal	423	100,0 %	452	100,0 %	29	6,9 %

Aantal dossiers per 1000 inwoners	ESSEN	Cluster	Provincie	Gewest
Mantel- en thuiszorg	14	29	20	25,7
Residentiële zorg	10	11	11	11,6
Totaal	25	40	31	37,3

Op basis van gegevens van het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid

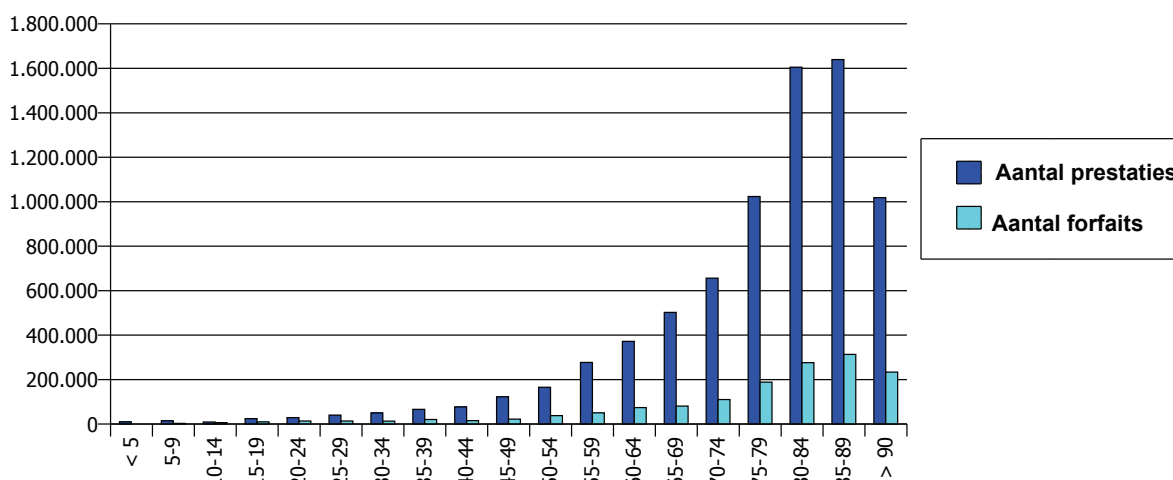
4.3. Thuisverpleging (per arrondissement) *

Arrondissement Antwerpen

	Aantal prestaties		
	2011	2015	Evolutie
Minder dan 15 jaar	29.625	34.082	15,0 %
15 - 39 jaar	188.581	210.638	11,7 %
40 - 64 jaar	924.685	1.014.586	9,7 %
65-79 jaar	2.070.507	2.182.305	5,4 %
80 jaar en meer	3.537.537	4.263.723	20,5 %
Totaal	6.750.935	7.705.334	14,1 %

	Aantal forfaits		
	2011	2015	Evolutie
Minder dan 15 jaar	7.606	9.786	28,7 %
15 - 39 jaar	49.055	70.926	44,6 %
40 - 64 jaar	156.738	200.455	27,9 %
65-79 jaar	354.262	380.020	7,3 %
80 jaar en meer	671.744	823.495	22,6 %
Totaal	1.239.405	1.484.682	19,8 %

Aantal prestaties en forfaits volgens leeftijdsgroep (2015)

Thuisverpleging (RIZIV)

Thuisverpleging komt tussen op verschillende niveau's. In de meeste gevallen is een medisch voorschrift noodzakelijk. Bijkomend is er in sommige situaties nood aan het akkoord van de arts.

Thuisverpleging per prestatie

Deze hebben betrekking op hygiënische zorgen, prestaties of andere ondersteuning. Zij zijn meestal beperkt in de tijd en worden terugbetaald per prestatie. Deze vorm van thuisverpleging wordt in het algemeen gegeven naar aanleiding van een ziekte of een ongeval dat een behandeling met insputingen vereist of een chirurgische ingreep waarna tijdelijke hulp nodig is inzake hygiënische zorgen.

Forfaitaire tegemoetkoming diensten thuisverpleging

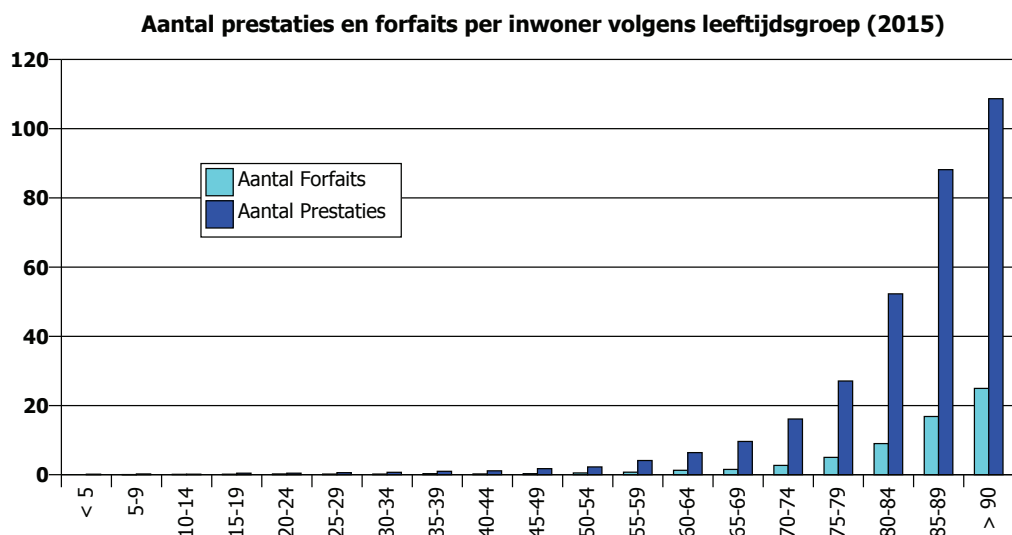
Voor bepaalde chronische gevallen en sterk afhankelijke patiënten, is er langdurig nood aan verpleging. Er zijn 3 forfaits (A, B en C) die worden toegekend op basis van precieze criteria, een medisch voorschrift en met een akkoord van de geneesheer-raadgever van de mutualiteit.

In functie van de afhankelijkheidsgraad van de patiënt (om zich te wassen, aan te kleden, te eten,...) en de noodzakelijke zorgen op basis van de Katz-schaal, wordt het forfait A, B of C toegekend.

Aantal prestaties en forfaits per inwoner

Arrondissement Antwerpen

	Prestaties per inw.	Forfaits per inw.
2011	6,7	1,2
2015	7,4	1,4

Vergelijkende analyse

Prestaties per inw.	Arrond.	Provincie	Gewest
Minder dan 15 jaar	0,2	0,2	0,4
15 - 39 jaar	0,7	0,9	1,3
40 - 64 jaar	3,0	3,8	5,7
65-79 jaar	16,7	20,7	27,9
80 jaar en meer	64,0	78,3	89,2
Totaal	84,5	103,9	124,4

Forfaits per inw.	Arrond.	Provincie	Gewest
Minder dan 15 jaar	0,1	0,1	0,1
15 - 39 jaar	0,2	0,2	0,3
40 - 64 jaar	0,6	0,7	1,1
65-79 jaar	2,9	3,6	5,5
80 jaar en meer	12,4	16,9	25,7
Totaal	16,1	21,5	32,7

Bijlage : samenstelling van de sociaaleconomische cluster (Belfius, 2007)

Code	Benaming van de cluster
V4b	Woongemeenten met toenemend aantal jongeren

Voor meer toelichting : www.belfius.be/onzestudies (Public & Social)

Provincie	Gemeente
Antwerpen	ESSEN
	NIJLEN
	STABROEK
Vlaams-Brabant	LANDEN
West-Vlaanderen	WERVIK
Oost-Vlaanderen	HAALTERT
	HERZELE
	KRUIBEKE
	LEBBEKE
	LEDE
	SINT-GILLIS-WAAS
Limburg	DILSEN-STOKKEM

Aantal gemeenten (vergelijkingscategorie)

Cluster	Provincie	Gewest
	70	308